

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI

TOSHKENT DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”
Sh.Sharipov
2018 yil “28” 06

“KELISHILDI”
Oliy va o‘rta maxsus ta‘lim vazirligi
2018 yil “28” 08

Ro‘yhatga olindi: BD -5112100-3.11

2018 - yil “18” 08

“TEXNOLOGIYA TA‘LIMI PRAKTIKUMI”

FAN DASTURI

Bilim sohasi:	100 000 – gumanitar
Ta‘lim sohasi:	110000 – pedagogika
Ta‘lim yo‘nalishi:	5112100 – Mehnat ta‘limi

Toshkent – 2018

Fan dasturi Oliy va oʻrta maxsus, kasb-hunar taʼlimi yoʻnalishlari boʻyicha Oʻquv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi Kengashning 2018-yil “18” 08 dagi 4 -sonli bayonnomasi bilan maʼqullangan.

Oʻzbekiston Respublikasi Oliy va oʻrta maxsus taʼlim vazirligining 2018-yil “20” 08 dagi 744-sonli buyrugʻi bilan maʼqullangan fan dasturlarini tayanch oliy taʼlim muassasasi tomonidan tasdiqlashga rozilik berilgan.

Fan dasturi Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universitetida ishlab chiqildi.

Tuzuvchilar:

G.Anorkulova	- TDPU “Kasb taʼlimi metodikasi” kafedrasida dotsenti, kaf. mud.
Gʻ.Abdugodirov	- TDPU “Kasb taʼlimi metodikasi” kafedrasida katta oʻqituvchisi
X.Yakubova	- TDPU “Kasb taʼlimi metodikasi” kafedrasida katta oʻqituvchisi
U.Turakulov	- TDPU “Kasb taʼlimi metodikasi” kafedrasida oʻqituvchisi
Z.Samikova	- TDPU “Kasb taʼlimi metodikasi” kafedrasida oʻqituvchisi

Taqrizchilar:

- N.A.Muslimov** - Nizomiy nomidagi TDPU huzuridagi PK QT va ulami MOTM direktori
- U.K.Nurumbetova** – TVXTXKTMO instituti “Amaliy fanlar va maktabdan tashqari taʼlim” kafedrasida katta oʻqituvchisi

Fan dasturi Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti oʻquv-uslubiy kengashida koʻrib chiqilgan va tavsiya qilingan (2018-yil “28” 06 dagi “11”-sonli bayonnoma).

O'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limdagi o'rni

Mazkur fan umumiy o'rta ta'lim maktablarida o'qitiladigan «Texnologiya» fani bilan bevosita aloqador bo'lib, texnologiya fani quyidagi yonalishlar asosida o'qitiladi: servis xizmati, texnologiyada dizayn, umumlashtirilgan yonalish. Shuni inobatga olgan holda mazkur o'quv fani dasturida ikkita bo'lim asosida mavzular shakllantirilgan. Servis xizmati bo'yicha gazlamaga ishlov berish bo'limi mazmunida texnologiya fanini 5-9 sinflarda o'qitishda gazlama turlari, xossalari, kiyim chizma asoslarini konstruksiyalash, andaza tayyorlash modellashtirish, bichish va tikish texnologiyasi, mexanik usulda ishlov berish texnologiyasi, xavfsizlik texnikasi qoidalariga oid mavzular ko'zda tutilgan.

Texnologiyada dizayn bo'limini oqitishda yog'ochga ishlov berish, buyum tayyorlash texnologiyasi, randalash, parmalash, tokarlik, frezalash, stanoklarida ishlov berish nazorat o'lchov va rejalash asboblari, dastakli asboblar shuningdek, yupqa tunikaga ishlov berish va yuqori sifatli buyumlar tayyorlash chaqida ma'lumotlar berilgan.

II. O'quv fanining maqsadi va vazifasi

Ushbu fanning **maqsadi** - talabalarga servis xizmati bo'yicha gazlamaga ishlov berish bo'limi mazmunida texnologiya fanini 5-9 sinflarda o'qitishda gazlama turlari, xossalari, kiyim chizma asoslarini konstruksiyalash, andaza tayyorlash modellashtirish, bichish va tikish texnologiyasi, mexanik usulda ishlov berish texnologiyasi, xavfsizlik texnikasi qoidalariga oid, texnologiyada dizayn bo'limini o'qitish orqali yog'ochga ishlov berish, buyum tayyorlash texnologiyasi, randalash, parmalash, tokarlik, frezalash, stanoklarida ishlov berish nazorat o'lchov va rejalash asboblari, dastakli asboblar shuningdek, yupqa tunikaga ishlov berish va yuqori sifatli buyumlar tayyorlash bo'yicha malaka hosil qilishni ko'zdatutadi.

Ushbu fanning **vazifasi** - servis xizmati bo'yicha gazlama turlari, xossalari, kiyim chizma asoslarini konstruksiyalash, andaza tayyorlash uchun gavadan to'g'ri o'lchov olishni, kiyim fasonlarini o'zgartira olish (modellashtirish), texnologiya asosida bichish va tikish, gazlamalarni, materiallarni to'g'ri tanlashga oid ko'nikma va malakalarni shakllantirish, texnologiyada dizayn bo'limini o'qitishda rejalash, arralash, randalash, egovlash, parmalash, birikmalar tayyorlash, stanoklarda mohirona ishlay olish ko'nikma va malakalarni shakllantirishni vazifa qilib qoyadi.

“Texnologiya ta'limi praktikumi” fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida bakalavr:

- kiyim chizma asoslarini konstruksiyalash, modellashtirish, bichish va tikish texnologiyasi, tikuvchilikda ishlatiladigan asbob-uskunalar va jihozlar haqida tasavvurga ega bo'lishi, yengil kiyimlarga ishlov berish texnologiyasi, sodd bichimli kiyim turlarini

loyihalash asoslari, maishiy tikuvchilik asbob – uskunalari va jihozlari, qo‘l va mashina ishlari, namlik – issiqlik ishlov berish o‘rinlarini tashkil etish;

chilangarlik ishlari haqida, o‘quv ustaxonasida xavfsizlik texnikasi qoidalari, va chilangarlikda ishlatiladigan asbob – uskunalar hamda moslamalar to‘g‘risida umumiy ma‘lumotlar bo‘yicha ***bilimga***;

- qo‘lda va mashinada bajariladigan oddiy ish jarayonlarini amalga oshirish usullaridan, turli bichimli tikuv buyumlarining asos chizmasini chizish, texnik modellashtirish, andazasini tayyorlash va tikish, havfsizlik texnikasi va mehnat gigienasi qoidalariga rioya qilish, tikuvchilik jihozlaridan to‘g‘ri foydalana olish;

- simlar va yupqa tunikalarga ishlov berish texnologiyasi, prokat va shtamplash usulida olinadigan materiallarga ishlov berish texnologiyasiga oid ***ko‘nikma***;

- qo‘lda va mashinada turli choklarni bajara olish, engil kiyimlar detallariga ishlov berish, sodda konstruksiyali buyumlar uchun gavdadan o‘lchov olish va asos chizmasini qurish, ularni bichish va tikish, tikuvchilik jihozlarini ishga tayyorlash, ayollar va bolalarning sodda bichimli engil kiyimlarini loyihalash va tayyorlash bo‘yicha kompetentsiyalarga ega bo‘lishi, sozlash;

– parchinlash, rezba qirqish turlarini o‘rganishi, parmalash va charxlash usullarini, tayyor detallarga termik ishlov texnologiyasi bo‘yicha ***malakasiga ega bo‘lishi kerak***.

III. Asosiy amaliy mashg‘ulotlar

Amaliy mashg‘ulotlarni tashkil etish bo‘yicha ko‘rsatma va tavsiyalar.

Amaliy mashg‘ulotlarda quyidagi amaliy ishlar amalga oshiriladi: kiyim chizma asoslarini konstruksiyalash, modellashtirish, bichish va tikish texnologiyasi, tikuvchilikda ishlatiladigan asbob-uskunalar va jihozlar haqida tasavvurga ega bo‘lishi, yengil kiyimlarga ishlov berish texnologiyasi, sodda bichimli kiyim turlarini loyihalash asoslari, maishiy tikuvchilik asbob – uskunalari va jihozlari, qo‘l va mashina ishlari, buyumlarga namlik – issiqlik ishlov berish o‘rinlarini tashkil etish; pazandachilik asoslari, sabzavot maxsulotlarini saralash va ulardan turli xil salatlat va taomlar tayyorlash, xamir maxsulotlari va ulardan taomlar tayyorlash, yog‘ochlarga qo‘lda va stanoklarda ishlov berish orqali sifatli buyumlar yasash yo‘llarini; metallarga chilangarlik kesuvchi asboblari yordamida qo‘lda ishlov berish va termik ishlash orqali detallar yasash; zamonaviy stanoklarda metallarning har xil yuzalariga sovuq holda mexanik ishlov berish.

TEXNOLOGIYA TA'LIMI PRAKTIKUMI (*Servis xizmati*)

1-modul. Tikuvchilik ustaxonalarida ish o'rnini tashkil qilish

1-mavzu. Tikuvchilik ustaxonalarida ish o'rnini tashkil qilish texnologiyasi

Texnika xavfsizlik qoidalari. Sanitariya-gigiyena qoidalari. Tikuvchilik ustaxonalarida ish o'rnini tashkil qilish. Qolda bajariladigan ishlar. Qo'l ishlari uchun ish o'rnini tashkil qilish. Qo'l choklarini tikishda asbob va moslamalar. Mashina choklarini tikishda asbob va moslamalar. Tikuv mashinalari haqida umumiy ma'lumotlar. Kiyimlarni tikishga qoyiladigan talablar. Qaychi bilan ishlash. Dazmol bilan ishlash. Qo'l da tikish. Mashinada ishlashda o'tirish qoidasi. Nina turlari. Gazlamaning o'ngini tanlash. Ip tanlash. Dekatirovka. Nina, ip, gazlamani bir-biriga moslash. Qo'l ishlari atamaları. Bichishda ishlatiladigan atamalar. Dazmolda ishlatiladigan atamalar. Mashinada bajariladigan ishlar atamaları.

2 - modul. Choklar namunalari

2-mavzu. Qo'l choklaridan namunalar tayyorlash.

Gazlamada ip yo'nalishlari. Qo'l' choklari: yashirin chok, ko'klah, qiya chok, petlya chok, shim choki, janda choki, salqi choki.

3-mavzu: Mashina choklaridan namuna tayyorlash

Mashina choklari: ag'darma chok, bostirma chok, jinsi chok, moskovcha chok, tahlama, zaship, izmalar, to'r ulash.

3 –modul. Bolalar kiyimini bichish va tikish

4-mavzu: Bolalar kiyimi xususiyatlari va ularga qo'yilgan talablar

Bolalar gavdasi rivojlanishi va turlari. Bolalar kiyimi xaqida umumiy ma'lumot. Yosh bolalarning kiyimi va matolariga quyiladigan talablar

5-mavzu. Chaqaloqlar kiyimini bichish va tikish

Chaqaloq bolalar kiyimlari chizmasini chizish va andozasini tayyorlash. Chaqaloqlar ko'ylakchasi – raspashonkasi va qalpoqchasini loyihalash Chaqaloq

bolalar kiyimlari chizmasini chizish va andozasini tayyorlash. Bolalar qalpoqchasini andozasini tayyorlash.

6 – mavzu. Bolalar so‘lakchasini bichish va tikish

Bolalar so‘lakchasini loyihasini tayyorlash . Bolalar so‘lakchasini bichish. Bolalar so‘lakchasini tikish.

4-modul. Qiz bolalar yengil kiyimlarini bichish va tikish

7-mavzu. Qiz bolalar fartugi va ro‘molini andozasini loyihalash.

Qiz bolalar fartugini asos chizma yordamida modellashtirish. Qiz bolalar fartugi chizmasini qurish. Qiz bolalar ro‘molini loyihalash va chizish

8-mavzu. Qiz bollar fartuk va ro‘molni bichish va tikish.

Qiz bollar fartuk va ro‘moli uchun gazlama tanlash. Qiz bolalar fartugini bichish va tikish. Qiz bolalalar fartugini bezash turlari.

5-modul . Gavdadan o‘lchov olish q‘oidasi

9-mavzu. Kiyim tikish uchun inson gavdasidan o‘lchov olish texnologiyasi.

Odam gavdasi haqida ma’lumot. O‘lchov olish qoidasi. Kiyimni balansini tuzishda ishlatiladigan o‘lchov turlari va ularni gavdadan olish yo‘llari. Kiyim tikish uchun inson gavdasidan o‘lchov olish. O‘lchov turlari va yozish qoidalari. Kiyim tikish tartibi. Mashtab lineyka (1:5) yasash.

6-modul . Ayollar kiyimi bo‘limi

10-mavzu. Qiz bolalar tungi ko‘ylagini loyihalash.

Qiz bolalar tungi ko‘ylagini loyihalash. Qiz bolalar tungi ko‘ylagini bichish va tikish.

11 –mavzu. Ayollar milliy ko‘ylagini bichish va tikish

Ayollar milliy ko‘ylagini andozalarini tayyorlash. Ayollar milliy ko‘ylaklarini tayyorlash uchun gazlama tanlash. Ayollar milliy ko‘ylagini bichish va tikish. Ayollar milliy ko‘ylagining old va orqa etak qismini tayyorlash.

7-modul. Ko‘ylak yoqalari va yenglarini tayyorlash texnologiyasi

12- mavzu. Ko‘ylak yoqalari va ularga ishlov berish

Ko‘ylaklarning yoqalariga ishlov berish texnologiyasi. Yoqa tikish va o‘tkazish. Qaytarma yoqalar va ularga ishlov berish texnologiyasi.

13- mavzu. Oddiy va ikki qavatli yoqalarni tikish va ularni bo‘yin o‘miziga o‘tqazish

Oddiy yoqalarni tikish. Yoqalarga ishlov berish va ularni bo‘yin o‘miziga o‘tqazish texnologiyasi.

14-mavzu. Yenglarga ishlov berish texnologiyasi

Yenglarning turlari. Manjetli yeng turlari. Yenglarga ishlov berish usullari. Yenglarga ishlov berish usullarini amalda bajarish

8-modul. Ayollar yupkasini tikish va bichish

15-mavzu. Ayollar yupkasini loyihalash

Yupkani andozasini loyihalash. Ayollar yubkasi uchun ip gazlamalar tanlash. To‘g‘ri yupkalar andozasini tayyorlash texnologiyasi.

9-modul. Ko‘ylak detallarini tayyorlash va ularga ishlov berish texnologiyasi

16-mavzu. Ko‘ylakning bel va etak qismlariga ishlov berish

Ko‘ylakning bel qismiga ishlov berish turlari. Ko‘ylakning etak qisimiga ishlov berish usullari. Ko‘ylakning bel va etak qisimini bezab tikish.

17- mavzu. Tikuvchilik buyumlariga ishlov berish va namlab-isitib ishlash.

Tikuvchilik buyumlarini namlab-isitib ishlov berish texnologiyasi. Namlab-isitib ishlov berish jarayoni.

10- modul. Pazandachilik asoslari

18 –mavzu. Sabzavotlarga birlamchi ishlov berish

Pazandachilikda ishlatiladigan idishlar, anjomlar va asbob uskunalardan foydalanish texnikasini o‘rganish. Sabzavotlarni saralash, tozalash va to‘g‘rash usullari. Sabzavotlardan turli salatlar tayyorlash texnologiyasi. Sabzavotlarga va dissizlik ishlov berish va turli xil bo‘tqalar tayyorlash. Dukkakli mahsulotlarda bo‘tqalar tayyorlash.

19-mavzu. Go‘sh t va baliq mahsulotlaridan taom tayyorlash texnologiyasi

Go‘sh t mahsulotlari turlari va xususiyatlari. Go‘sh t mahsulotlariga ishlov berish texnologiyasi. Go‘sh t mahsulotlaridan taom tayyorlash texnologiyasi (kotlet, shpinatlangan go‘sh t, teftel, frikadelka va h.k.) Baliq mahsulotlari turlari. Baliq mahsulotlaridan taom tayyorlash texnologiyasi.

11- modul. Xamir turlari va ulardan taom tayyorlash texnologiyasi

20-mavzu. Xamirlarni turlari va ularni tayyorlash texnologiya

Oddiy, oshirma, qatlama, qum-qum, biskvit xamirlarni tayyorlash. Xamirlarni tayyorlash tartibi va texnologiyasi. Xamirlardan taomlar tayyorlash texnologiyasi. Turli xil pishiriqlar tayyorlash texnologiyasi.

TEXNOLOGIYA TA'LIMI PRAKTIKUMI (*Texnologiyada dizayn*)

12-modul. Yog‘ochga ishlov berish texnologiyasi . Duradgorlikning xalq turmushidagi roli va vazifasi

21-mavzu. Duradgorlikning xalq turmushidagi roli va vazifasi

Duradgorlik ustaxonasida ish o‘rni va jihozlari. Yog‘och va uning tuzilishi. Duradgorlik o‘quv ustaxonasida ish o‘rni va jihozlari. Yog‘och va uning tuzilishi.

22-mavzu. Duradgorlikda ishlatiladigan yog‘och turlari va xossalari.

Duradgorlik ustaxonasining ichki tartib qoidalari. Texnika xavfsizligi, ishlab

chiqarish tozaligi va gigiena qoidalari.

13-modul. Birikmasiz to‘g‘ri burchak shaklidagi buyumlar tayyorlash texnologiyasi

23-mavzu. Birikmasiz to‘g‘ri burchak shaklidagi buyumlar tayyorlash texnologiyasi.

Birikmasiz to‘g‘ri burchak shaklidagi buyumlar tayyorlash texnologiyasi o‘rganib chiqish va amaliy ish bajarish. Yog‘och materiallarini kesish to‘g‘risida umumiy tushunchalarni aytib berish. Yog‘och kubik tayyorlash texnologiyasi.

24-mavzu Duradgorlikda ishlatiladigan rejalash asbob va uskunalari.

Yog‘och materiallarini rejalash, yo‘nish, arralash, randalash. Ish usullarini o‘rganish va malaka hosil qilish. Yasash uchun buyumlar: Plakat taxtachasi; chizma uchun chorcho‘p; yo‘nalish ko‘rsatkich taxtachasi; supurgi dastasi, kurak dastasi, bolta dastasi. Yog‘och materiallaridan buyumlar tayyorlashda xavfsizlik texnikasi qoidalari.

14-modul. Birikmasiz egri chiziq shaklidagi buyumlar tayyorlash texnologiyasi

25-mavzu Birikmasiz egri chiziq shaklidagi buyumlar tayyorlash texnologiyasi.

Yog‘och materiallarni oyish va parmash, pardoqlash (silliqlash). Kesuvchi asboblarni ishga sozlash. Mehnat havfsizligi qoidalari. Ish usullarini o‘rganish va malaka hosil qilish. Yog‘och materiallaridan buyumlar tayyorlashda xavfsizlik texnikasi qoidalari.

26-mavzu Kesuvchi asboblarni ishga sozlash texnologiyasi.

Ish turiga qarab qirquvchi, yo‘nuvchi, uyuvchi uskunalarni tanlash. Uskunalarini charxlash va o‘tkirlik burchaklarini tekshirish. Ish turiga qarab qirquvchi, yo‘nuvchi, oyuvchi uskunalarni tanlash. Amaliy ishlar: Uskunalar bilan yog‘ochni boyiga, eniga, ko‘ndalangiga yo‘nish. Parma va drel bilan tik va yotiq holatlarda parmash.

Yasaladigan buyumlar: oshxona taxtachalari, bolalar kursichasi. Mix va burama mixlar yordamida oddiy birikma tayyorlash texnologiyasi.

15-modul. Mix va burama mixlar yordamida oddiy birikma tayyorlash texnologiyasi.

27-mavzu Detallarni mix, burama mix, yog‘och mixlar bilan biriktirish.

Birikmani bajarishda qo‘llaniladigan moslamalar, asboblar va materiallar. Mix va burama mix, yog‘och mixlarni tanlash. Detallarni biriktirishda sifat talabi. Sifatsizlik turlari va ularni bartaraf qilish. Mix va burama mix, yog‘och mixlarni biriktirishda mehnat havfsizligi qoidalari.

28-mavzu. Mix, burama mix, yog‘och mixlarni tanlash

Ish usullarini o‘rganish va malaka hosil qilish. Detallarni qalinligiga qarab mixlarni tanlash. Yog‘ochlarni qattiq va yumshoqligiga qarab mixlarni qoqish. Biriktiriladigan detalning qalinligiga qarab burama mixlarni tanlash va mahkamlab biriktirish. Amaliy ish: biriktiriladigan qattiq yog‘ochlarga mix va burama mix qoqishdan oldin uni parmalab olish.

Yasaladigan buyumlar: Burchak chizg‘ich, mixlar uchun quti, gul tuvagi, shaxmat qutisi.

16-modul. Yelimlar yordamida murakkab birikma tayyorlash texnologiyasi

29-mavzu. Yelimlar, biriktiriladigan detal yuzasini Yelimlashga tayyorlash.

Yelim tanlash. Yelimlarni eritish. Qisuvchi moslamalarni tayyorlash. Detallarni Yelim yordamida yig‘ish. Yelimning turiga qarab yig‘ilgan buyumni Yelim ketguncha saqlab turish.

30-mavzu. Yelimlangan choklarni tozalash.

Yelimlangan choklarning sifatini tekshirib ko‘rish. Fanerlash va shpon yopishtirish uchun yog‘och yuzani tayyorlash. Shponlarni rangiga qarab tanlash. Fanerlashda, shpon yopishtirishda Yelimlash usulini tanlash.

31-mavzu. Smola va kazein yelimlarini tayyorlash va ulardan foydalanish

Smola va kazein Yelimlarini tayyorlash va sifatini tekshirish. Biriktiriladigan yuzalar sifatini tekshirish. Yelimlanadigan yuzaga silliq qilib Yelim eritmasini popuk bilan surtish. Shpon va fanerlarni mayda tishli arra, qo‘l arra yoki o‘tkir pichoq bilan kesish. Shiplarni fanerlashda kesuvchi vintlarni va moslamalarni tayyorlash.

17-modul. Burchakli murakkab bir tirnoqli birikmalarni tayyorlash texnologiyasi

32-mavzu. Tirnoqli birikmalar tasnifi va texnologiyasi.

Burchakli murakkab bir tirnoqli birikmalarni tayyorlash texnologiyasi Burchakli va tirnoqli birikmalarni tayyorlashda ish usullarini tushuntirish va ko'rsatish. Tirnokli birikmalar sifatini tekshirish va birikmalar yaroqsizligining oldini olish. Mehnat xavfsizligi qoidalari.

33-mavzu. Burchakli va tirnoqli birikmalarni tayyorlashda ishlatiladigan material

Ishlatiladigan o'rniga qarab oyuvchi asboblarni tanlash. Ochiq teshiklar hosil qilish. Biriktiriladigan detallarni qalinligiga qarab quloqlar o'lchamlarini aniqlash. Turum ishlash uchun detal tayyorlash. Bir tirnoqli ochiq va ikki tirnoqli turumlar tayyorlash va bajarish. Quloqcha va turumli birikmalar sifatini tekshirish. Oyuvchi va qirkuvchi uskunalarni charxlash va qirovini to'qish. O'rganish uchun amaliy mashqlar: oyuvchi uskuna bilan oyishda moslama tanlash.

34-mavzu. Tayyor buyumlarga ishlov berish texnologiyasi

O'tirib va tik turib teshiklar o'yish. Quloqcha va turumlar uchun yasalgan detallarni randalash va rejalash ishlari sifatini tekshirish, quloqcha va turumlarni arralash, o'yish. Quloq va turum shaklidagi burmalarni yig'ish, bir-biriga moslash. To'rtburchak va yumaloq mixlar tayyorlash. Mix cho'plarni Yelim yordamida o'rnatish. Buyumlar tayyorlash: ramka, kiyim ilgich, eshik va deraza kesakilari.

18-modul. Burchakli o'rtalik birikmalar tayyorlash texnologiyasi

35-mavzu. Quloqcha va turumli o'rtalik birikmalarni tayyorlash texnologiyasi.

Ish uslubini ko'rsatish, tushuntirish. Yaroqsizlik turlari va ularning oldini olish. Mehnat havfsizligi qoidalari. Ishlov berish va malaka hosil qilish. Bajariladigan ishning turiga qarab oyuvchi asboblarni tanlash. Berk tishlarni oyish. Biriktiruvchi detallar qalinligiga qarab quloq va turumlar o'lchamini olish, o'rtalik birikmalarni bir tirnoqli berk va qaldirg'och quyruq shaklidagi berk birikmalar ishlash.

36-mavzu. O'rtalik birikmalarni bajarishda ishlatiladigan materiallar

O'rganish uchun amaliy mashqlar: berk teshiklar oyish, quloqcha va turumlarni rejalash, o'rtalik birikmalarni bir-biriga moslash. Yasaladigan buyumlar: shvabra, taburetka, rom va tumbochka

19-modul. Murakkab ko'p tirnoqli birikmalar tayyorlash texnologiyasi

37-mavzu. Burchakli murakkab ko'p tirnoqli birikmalar tayyorlash texnologiyasi

Burchakli ko'p tirnoqli birikmalarni bajarishda ishlatiladigan materiallar va asboblari. Moslamalar tavsifi. Ish uslubini ko'rsatish va tushuntirish. Mehnat havfsizligi qoidalari.

38-mavzu. Ochiq qaldirg'och dumli va ochiq to'g'ri burchakli ko'p tirnoqli birikmalarni tayyorlash texnologiyasi

Biriktiruvchi detallar qalinligiga qarab quloqcha va turumlar o'lchamini belgilash. Ochiq qaldirg'och va ochiq to'g'ri burchakli ko'p tirnoqli birikmalarni bajarish. O'rganish uchun amaliy mashqlar: burchakli ko'p tirnoqli birikmalarni rejalash va bir-biriga moslash. Yasaladigan buyumlar: kitob javoni, quticha, mix yashigi, oshxonasi yoki yotoqxonasi stoli.

20-modul. Yog'ochlarga kuydirib ishlov berish texnologiyasi

39-mavzu. Yog'ochlarni kuydirib ishlov berishda ishlatiladigan materiallar va asboblari.

Moslamalarning tavsifi. Ish uslubini ko'rsatish va tushuntirish. Mehnat havfsizligi qoidalari. Ishlov berish va malaka hosil qilish. Ishning turiga qarab kuydiruvchi asbob va moslamalar. xavfsizlik texnikasi qoidalari

40-mavzu. Detaillar o'lchamiga qarab kuydiruvchi asboblari va materiallarni tanlash.

Kuydiruvchi asbob bilan detallarni bir-biriga ishqalash natijasida kuydirish. O'rganish uchun amaliy mashqlar: Tesha dastasi, yog'och to'qmoqlari, qattiq yog'ochlarni kuydirib ishlash. Bolalar stol-stulchalariga kuydirish asbobi bilan rasm chizish, kuydirib ishlashda xavfsizlik texnikasi qoidalari

21-modul. Yog ‘och materiallariga pardozi berish va pardozilovchi asboblar

41-mavzu. Duradgorlik poliropkasi va uni bajarish texnologiyasi.

Ishlanayotgan buyumlar sifatini tekshirish, mehnat havfsizligi qoidalari. Duradgorlik poliropkasida lak surtish uchun tampon tayyorlash.. Duradgorlik poliropkasi va uni bajarish texnologiyasi. Ishlanayotgan buyumlar sifatini tekshirish, mehnat havfsizligi qoidalari. Duradgorlik poliropkasida lak surtish uchun tampon tayyorlash

42-mavzu. Yog‘ochlarga lak bilan pardozi berish texnologiyasi

Lakli materiallar tavsifi va uni yuzaga surtish uslubi O‘rganish uchun amaliy mashqlar: buyum yuzasini gruntlash, zamazka qilish. Lak surtish. Tampon tayyorlash. Birinchi, ikkinchi, uchinchi poliropka qilishda tamponning yo‘nalishini o‘rganish. Yasaladigan buyumlar: bolg‘a, dasta, bog‘bonlik anjomlari.

22-modul. Yog‘och materiallariga mexanik ishlov berish texnologiyasi

43-mavzu. Dastgohni tuzilishi, konstruktiv elementlari, asosiy va yordamchi qismlari

Stanina, support, shpindel, stollar, qirqish, uzatish va yordamchi mexanizmlar, gidravlik va pnevmatik yuritmalar. Yog‘ochlarga ishlov beruvchi dastgohlarning konstruktiv va texnologik alomatlariga ko‘ra tasnifi, qirqish, uzatish va yordamchi mexanizmlar, gidravlik va pnevmatik yuritmalar. Dastgoh qismi vazifalari va ishlash sharoiti.

44-mavzu. Yog‘och materiallariga yumaloq arrali dastgohlarda ishlov berish texnologiyasi.

Yog‘ochlarga ishlov beruvchi yumaloq arrali dastgohlar turlari. Ularning kinematik sxemasi, vazifasi va tuzilishi. Yog‘och materiallariga ishlov beruvchi o‘quv ustaxonasi jihozlari. Asbob-uskunalar bilan tanishish va ish joyini tashkil qilish.

45-mavzu. Yog‘ochlarga ishlov beruvchi dastgohlarda bajariladigan ishlar turlari va dastgohdan foydalanish qoidalari

Yog‘ochlarga ishlov beruvchi dastgohlarga texnik qarov qoidalari. Ustaxonada, ichki havfsizlik texnologiyasi, yong‘in havfsizligi va shaxsiy gigiena qoidalari.

Foydalanish qoidalarini. Yog'ochlarga ishlov berishda yaroqsizlik va uning oldini olish. Ish usullarini o'rganish va malaka hosil qilish: yumaloq arrali dastgohlarni boshqarish va tuzilishi bilan tanishtirish. Bajariladigan ish turiga ko'ra arrani tanlash. Arrani dastgoh valiga o'rnatish va mahkamlash. Dastgohda yog'och materiallarini tilish. O'quv mashqlari: Yumaloq arrali dastgohni yurgizish va to'xtatish. Arra tishini tekshirish. Mahsulotni uzatishda qo'l harakatini o'rganish. Tilinadigan taxtani dastgoh yo'naltiruvchi chizig'iga siqish va stol boylab yog'och tirgak bilan siljitib (surib) tilish. Bajariladigan ish turi: Taxtalardan, bruslardan to'g'ri chiziqli reyklar tilish. Pushtaxtadan taxtalar yoki qalin taxtadan yupqa taxtalar tilish.

TEXNOLOGIYA TA'LIMI PRAKTIKUMI (*Metallarga ishlov berish*)

23-modul. Metallarga ishlov berish texnologiyasi

46-mavzu. Chilangarlik ishlari haqida umumiy ma'lumot.

Chilangarlik ishlari haqida ma'lumot. Chilangarni ish o'rni. Chilangarlik o'quv ustaxonasida xavfsizlik texnikasi va sanitariya gigiena talablari. Chilangarlik o'quv ustaxonasida bajariladigan ishlar va ularni o'rganishdan ko'zlangan maqsad. Chilangarlik kasbi. Chilangarlik ustaxonasining jihozlanishi va ish o'rinlarining tashkil etilishi

47-mavzu. Rejalash. Chilangarlik o'lchov rejalash asboblari.

Chilangarlik kontrol-o'lchov va rejalash asboblari: turlari, tuzilishi, ishlatilishi, Chilangarlik qaychilari: tuzilishi, ishga sozlash, qirqish usullari. Chilangarlik arralari: turlari, tuzilishi, ishga sozlash, arralash usullari.. Egovlarning turlari, tuzilishi, ishlatilishi, egovlash tartibi.

48-mavzu. Metallarni tekislash texnologiyasi

Metallarni tekislash turlari va texnologiyasi. Metall list material turlari va ulardan foydalanish texnologiyasi. Metallarni tekislashda ishlatiladigan asbob uskunalari. Tekislashda xavfsizlik texnikasi va sanitariya gigiena talablari.

49-mavzu. Metallarni kesish texnologiyasi

Metallarni kesish texnologiyasi. Metallarni zubilo va kreysmeysel yordamida kesish. Zubilo va kreysmeyselni tuzilishi, ishga sozlash, qirqish va tarashlash usullari. Zubilo yordamida qirqish Zubilo va kreysmeyselni ishga sozlash zubiloning charxlanish burchagi.

50-mavzu. Chilangarlik tiskilari va ularda ishlash texnologiyasi

Chilangarlik tiskilari haqida ma'lumot. Chilangarlik tiskisi turlari, tuzilishi. Ulardan foydalanish usullari. Chilangarlik tiskisida amaliy ishlarni bajarish texnologiyasi.

51-mavzu. Metallarga egovlash orqali ishlov berish texnologiyasi.

Egovlarni turlari va ularning tuzilishi. Egovlardan foydalanish texnologiyasi. Metallarga egovlash orqali ishlov berishda egovlash texnikasi. Tekis yuzalarni egovlash, egovlash usullari

24-modul. Parmalash texnologiyasi

52- mavzu. Metallarni parmalash va parmalash dastgohlari

Metallarni parmalash haqida ma'lumot. Parmalash dastgohlarining tuzilishi. Parma turlari. Qolda parmalash va dastgohlarda parmalash usullari.

Drellarning turlari. Parmalashda xavfsizlik texnikasi qoidalari. Parmalash stanoklari va parmalash moslamalari. Drellarning turlari va ishlatilishi. Parmalarning turlari va tuzilishi. Parmalash texnologiyasi. Parmani charxlash texnikasi.

53-mavzu. Metallarga zenker orqali ishlov berish texnologiyasi

Metallarga zenker orqali ishlov berish haqida ma'lumot.. Zenkerlar va ulardan foydalanish. Razvyortka qilish va ulardan foydalanish. Zenkerlash va razvyortkalash jarayonida xavfsizlik texnikasi qoidalari.

25- modul. Metallarni qirqish texnologiyasi

54-mavzu. Metallarni qirqish asbob uskunalari va ulardan foydalanish texnologiyasi

Metallarni qirqish. Metallarni qirqish asbob uskunalari. Qirqish usullari. Metallarni qirqish texnologiyasi. Qaychi `yordamida qirqish. Qaychining turlari, tuzilishi, ishga sozlash, qirqish usullari.

Zubila yordamida qirqish. Zubilalarning turlari, tuzilishi, ishga sozlash, qirqish usullari. Zubila yordamida qirqish texnikasi. Metallarni lazer yordamida qirqish. Metallarni qirqishda xavfsizlik texnikasi qoidalari.

55-mavzu. Metallarni arralash texnologiyasi

Metallarni arralash. Metallarni arralash asbob uskunalari turlari. Arranlarni ishga sozlash. Metallarni arralash texnologiyasi. Arralash usullari. Metallarni arralashda xavfsizlik texnikasi qoidalari.

56-mavzu. Metallarni egish va bukish texnikasi va texnologiyasi

Metallarni egish va bukish tog'risida ma'lumot. Egiluvchan va bukiluvchan metall materiallari turlari. Metallarni egish va bukish moslamalari. Metallarni egish va bukish texnikasi va texnologiyasi. Metallarni egish va bukish ishlarini bajarishda xavfsizlik texnikasi qoidalari.

57 –mavzu. Varaqa tunikalardan buyumlar tayyorlash texnologiyasi

Varaqa tunikalar va ularning xususiyatlari. Varaqa tunikalardan foydalanish texnologiyasi. Varaqa tunikalar bilan ishlashda foydalaniladigan asbob uskuna va moslamalar. Varaqa tunikalardan buyumlarni tayyorlash. Falesli birikmalar va birlashtirish usullari. Varaqa tunikalardan buyum tayyorlashda xavfsizlik texnikasi qoidalari.

58-mavzu. Metallarni parchinlash texnologiyasi

Metallarni parchinlash to'g'risida tushuncha. Metallarni parchinlashda ishlatiladigan asbob uskuna va moslamalar. Parchinlash turlari. Metall mihlari yordamida parchinlash. Dyor alyumin parchin mihlari yordamida parchinlash. Mis parchi mihlari yordamida parchinlash. Metallarni parchinlashda xavfsizlik texnikasi qoidalari.

26- modul. Detallarga rezba ochish texnologiyasi

59-mavzu. Detallarga rezba ochish turlari va usullari

Rezba to'g'risida umumiy ma'lumot. Rezba turlari. Rezba elementlari, sistemasi va profili. Rezba ochish turlari va usullari. Tashqi rezba ochish. Tashqi rezba ochishda ishlatiladigan asbob va moslamalar Plashka va lerkalarda rezba qirqish. Ichki rezba ochish. Ichki rezba ochishda ishlatiladigan asboblari. Rezba ochish uchun parmalarni tanlash. Metchik bilan rezba ochish. Rezba ochishda xavfsizlik texnikasi qoidalari.

27-modul. Simlar bilan ishlash texnologiyasi

60- mavzu. Chilangarlikda simlar bilan ishlash texnologiyasi

Chilangarlikda simlar bilan ishlash. Simlarga ishlov berishda chilangarlik amallari. Simlarni to'g'rilash, egish, bukish, qirqish. Simlarga ombur va tishlagich bilan ishlov berish. Simlardan buyum tayyorlash texnologiyasi. Simlar bilan ishlashda xavfsizlik texnikasi qoidalari.

28- modul. Chilangarlik ishlarida, detallarga termik ishlov berish va sifatini tekshirish texnologiyasi

61 -mavzu. Chilangarlik ishlarida kesuvchi asboblardan ishlashda xavfsizlik texnikasi qoidalari

Chilangarlik ishlarida foydalaniladigan kesuvchi asboblardan va ularning turlari haqida ma'lumot. Chilangarlik ishlarida kesuvchi asboblardan foydalanishda xavfsizlik texnikasi qoidalari

62-mavzu. Detallarga termik ishlov berish texnologiyasi

Detallarni toblash, bo'shatish, normallashtirish, yumshatish. Tayyor metal detallarning turlariga qarab termik ishlov berish rejimini tanlash va amaliy ish bajarish texnologiyasi. Detallarga termik ishlov berishda xavfsizlik texnikasi qoidalari

63-mavzu. Detallarni sifatini tekshirishda foydalaniladigan asbob va uskunalardan va ularda ishlash texnologiyasi

Detallarni sifatini tekshirishda foydalaniladigan asbob va uskunalardan. Detallarni toblash, bo'shatish, normallashtirish, yumshatishda berishda xavfsizlik texnikasi qoidalari

IV. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha kafedra professor–o'qituvchilari tomonidan ko'rsatma va tavsiyalar ishlab chiqiladi. Unda talabalar asosiy amaliy mavzulari bo'yicha olgan bilim va ko'nikmalarini amaliy bajarish orqali yanada boyitadilar. Shuningdek, darslik va o'quv qo'llanmalar asosida talabalar bilimlarini mustahkamlashga erishish, tarqatma materiallardan foydalanish, ilmiy maqolalar va

tezislarni chop etish orqali talabalar bilimini oshirish, mavzular bo'yicha ko'rgazmali qurollar tayyorlash va boshqalar tavsiya etiladi.

V. Mustaqil ta'lim topshiriqlari bo'yicha metodik tavsiyalar.

Talaba mustaqil ishni tayyorlashda muayyan fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:

- darslik va o'quv qo'llanmalar boyicha fan boblari va mavzularini o'rganish;
- tarqatma materiallar boyicha amaliy mashg'ulotlarni o'zlashtirish;
- o'qitish va nazorat qilishning avtomatlashtirilgan tizimlari bilan ishlash;
- fanning boblari va mavzulari ustida ishlash;
- talabalarni ijodiy jarayonga yo'naltirish, ularni tahlil qilish, mustaqil ishlashga o'rgatish, mashqlar bajarish;
- yangi texnika, jihozlar, keng ko'lamli ilmiy ish olib borishga qulay jarayonlar va texnologiyalarni o'rganish;
- ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarish bilan bog'liq holda fanning muayyan boblari va mavzularini chuqur o'rganish.

Mustaqil ishlarning tavsiya etiladigan mavzulari:

1. Tikuvchilik ustaxonalarida ish o'rnini tashkil qilish. Sanitariya-gigiyena va texnika xavfsizligiqoidalari, qo'l ishlari va ularni bajarishda ishlatiladigan asbob uskunalar xaqida umumiy ma'lumot.
2. Qol' choklaridan namunalar tayyorlash.
3. Mashina choklaridan namuna tayyorlash.
4. Gavdadan o'lchov olish qoidasi. Mashtab lineyka 1:5. Fartuk va ro'mol, choynak g'ilofi va tagligi, ushlagich chizmasini chizish.
5. Fartuk va ro'molni asos chizma yordamida modellashtirish.
6. Fartuk va ro'mol, choynak g'ilofi va tagligi, ushlagich bichish va tikish.
7. Chaqloqlar kiyimlari chizmalarini chizish. Andaza tayyorlash.
8. Chaqloqlar kiyimlarini bichish va tikish.
9. O'g'il bolalar ich kiyimi chizmasini chizish. Andaza tayyorlash.
10. O'g'il bolalar ich kiyimini bichish va tikish.
11. Manjet va cho'ntak namunalarini tikish.
12. Erkaklar ko'ylagiga taqilmalar namunasini tikish.
13. Erkaklar ko'ylagi chizmasini chizish.
14. O'g'il bolalar ko'ylagi chizmasini chizish.
15. Erkaklar va o'g'il bolalar ko'ylagini modellashtirish.
16. Erkaklar va o'g'il bolalar ko'ylagini bichish va tikish.
17. Qiz bolalar tungi ko'ylagi (yengsiz va yengi yaxlit) va pijamasi chizmasini chizish

18. Qiz bolalar tungi ko'ylagi va pijamasini modellashtirish.
19. Ayollar tungi ko'ylagi chizmasini chizish
20. Ayollar tungi ko'ylagini modellashtirish.
21. Tungi ko'ylak qirqimlariga ishlov berish
22. Yoqa o'yindisi namunasini tikish.
23. Qiz bolalar ko'ylagi chizmasini chizish.
24. Qiz bolalar ko'ylagini modellashtirish
25. Qiz bolalar va ayollar tungi ko'ylagini bichish va tikish
26. Qiz bolalar ko'ylagini bichish va tikish.
27. Sabzavotlardan salatlar tayyorlash
28. Xamir maxsulotlaridan pishiriqlar tayyorlash
29. Chilangarlik ishlari xaqida ma'lumot. Chilangarni ish o'rni.
30. Chilangarlik o'quv ustaxonasida xavfsizlik texnikasi va sanitariya gigiena talablari.
31. Rejalash. Chilangarlik nazorat-o'lchov va rejalash asboblari.
32. Metallarni tekislash.
33. Metallarni kesish. Metallarni zubilo va kreysmeysel yordamida kesish.
34. Zubilo va kreysmeyselni ishga sozlash zubiloning charxlanish burchagi.
35. Chilangarlik tiskilari haqida ma'lumot.
36. Chilangarlik tiskisi turlari, tuzilishi. Ulardan foydalanish usullari
37. Egovlarni turlari, tuzilishi, ishlatilishi.
38. Tekis yuzalarni egovlash, egovlash usullari
39. Har-xil yuzalarni egovlash. Egri yuzalarni egovlash.
40. Egovlash usullari, egovlashda kuchni taqsimlanishi.
41. Parmalash dastgohlarining tuzilishi. Parma turlari.
42. Parmani charxlanish burchagi.
43. Drellarning turlari. Parmalashda xavfsizlik texnikasi qoidalari.
44. Zenkerlash va ulardan foydalanish.
45. Razvyortka qilish va ulardan foydalanish.
46. Metallni qirqish. Qirqish usullari.
47. Arrani ishga sozlash. Arra turlari. Arralash. Arralash usullari.
48. Metallarni qaychida qirqish.
49. Qaychining turlari, tuzilishi, ishga sozlash, qirqish usullari.
50. Metallarni egish va bukish.
51. Varaqa tunikalardan buyumlar tayyorlash. Buyumlarni tayyorlash jarayonida asbob va moslamalardan foydalanish.
52. Falesli birikmalar.
53. Falesli birikmalarni biriktirish usullari.
54. Parchinlash to'g'risida tushuncha. Parchin mixlarni turlari.
55. Parchinlashda asbob va moslamalar. Parchinlash jarayoni. Qo'lda parchinlash. Parchinlashda xavfsizlik texnikasi qoidalari.
56. Rezba turlari va rezba ochish usullari.

57. Rezba elementlari, sistemasi va profili.
58. Tashqi rezba ochish (Plashka yordamida)
59. Tashqi rezba ochishda ishlatiladigan asbob va moslamalar
60. Ichki rezba ochish (Metchik yordamida). Ichki rezba ochishda parma tanlash
61. Ichki rezba ochishda ishlatiladigan asbob va moslamalar
62. Simlar bilan ishlash. Simlarga ishlov berishda chilangarlik operatsiyalari.
63. Simlarni to'g'rilash, egish, bukish, qirqish. Simlarni ombur, kusachka bilan ishlash.
64. Kesuvchi asboblarni charxlash. Charxlashda xavfsizlik qoidalari.
65. Detallarga termik ishlov berish.
66. Tayyorlanadigan detall material turlariga qarab ish rejimini tanlash, ishlov berish va sifatini tekshirish.
67. Kirish. Duradgorlikning xalq turmushidagi roli va vazifasi.
68. Duradgorlik ustaxonasida ish o'rni va jihozlari. Yog'och va uning tuzilishi.
69. Duradgorlikda ishlatiladigan yog'och turlari va xossalari. Duradgorlik ustaxonasining ichki tartib-qoidalari. Texnika havfsizligi, ishlab chiqarish tozaligi va gigiyena qoidalari.
70. Birikmasiz to'g'ri burchak shaklidagi buyumlar tayyorlash texnologiyasi. Yog'och materialini kesish to'g'risida umumiy tushuncha.
71. Yog'och materiallarini rejalash, yo'nish, arralash, randalash.
72. Mehnat havfsizligi qoidalari. Yasash uchun buyumlar: Plakat taxtachasi; chizma uchun chorcho'p; yo'nalish ko'rsatkich taxtachasi; supurgi dastasi, kurak dastasi, bolta dastasi.
73. Birikmasi egri chiziq shaklidagi buyumlar tayyorlash texnologiyasi.
74. Kesuvchi asboblarni ishga sozlash. Ish turiga qarab qirquvchi, yo'nuvchi, uyuvchi uskunalar tanlash. Uskunalarni charxlash va o'tkirlik burchaklarini tekshirish.
75. Buyumlarni teshish uchun parma va yordamchi moslamalarni tanlash va mahkamlash. Yog'och materiallarni oyish va parmalash, pardozlash (silliqlash).
76. Mix va burama mixlar yordamida oddiy birikma tayyorlash texnologiyasi.
77. Detallarni mix, burama mix, yog'och mixlar bilan birlashtirish. Birikmani bajarishda qo'llaniladigan moslamalar, asboblarni va materiallarni.
78. Yog'och mixlarni tanlash. Detallarni birlashtirishda sifat talabi. Sifatsizlik turlari va ularni bartaraf qilish. Birlashtiriladigan detallni qalinligiga qarab burama mixlarni tanlash va mahkamlab birlashtirish.
79. Yelimlar yordamida murakkab birikma tayyorlash texnologiyasi.
80. Yelimlar, birlashtiriladigan detal yuzasini Yelimlashga tayyorlash. Yelim tanlash. Yelimlarni eritish. Qisuvchi moslamalarni tayyorlash.
81. Detallarni Yelim yordamida yig'ish. Yelimning turiga qarab yig'ilgan buyumni Yelim ketguncha saqlab turish. Yelimlangan choklarni tozalash. Yelimlangan choklarning sifatini tekshirib ko'rish. Birlashtiriladigan yuzalar sifatini tekshirish.
82. Burchakli murakkab bir tirmoqli birikmalarni tayyorlash texnologiyasi.

83. Tirnoqli birikmalar tasnifi va texnologiyasi.
84. Burchakli va tirnoqli birikmalarni tayyorlashda ishlatiladigan material va asboblari. Tayyorlanadigan buyumlar: ramka, duradgor guniyasi, kiyim ilgich, eshik va deraza kesakillari.
85. Burchakli o'rtalik birikmalar tayyorlash texnologiyasi.
86. Quloqcha va turumli o'rtalik birikmalar texnologiyasi.
87. O'rtalik birikmalarni bajarishda ishlatiladigan materiallar, asboblari va moslamalar tavsifi. Biriktiruvchi detallar qalinligiga qarab quloq va turumlar o'lchamini olish, o'rtalik birikmalarni bir tirnoqli berk va qaldirg'och quyruq shaklidagi berk birikmalar ishlash.
88. Murakkab ko'p tirnoqli birikmalar tayyorlash texnologiyasi.
89. Burchakli ko'l tirnoqli birikmalar texnologiyasi va biriktiriladigan birikmalar.
90. Burchakli ko'p tirnoqli birikmalarni bajarishda ishlatiladigan materiallar va asboblari. Moslamalar tavsifi. Ish turiga qarab asboblarni tanlash. Ochiq qaldirg'och va ochiq to'g'ri burchakli ko'p tirnoqli birikmalarni bajarish.
91. Yog'ochlarga kuydirib ishlov berish texnologiyasi.
92. Yog'ochlarni kuydirib ishlov berishga ishlatiladigan materiallar va asboblari tanlash hamda rasm chizish.
93. Detaillar o'lchamiga qarab kuydiruvchi asboblari va materiallar tanlash. Kuydiruvchi asbob bilan detallarni bir - biriga ishqalash natijasida kuydirish.
94. Yog'och materiallariga pardozi berish va pardozi beruvchi asboblari
95. Yog'ochlarga lak bilan pardozi berishda uning strukturasi to'la bilgan holda pardozi berish.
96. Lakli materiallar tavsifi va uni yuzaga surtish uslubi. Duradgorlik polirotkasi va uni bajarish texnologiyasi.
97. Yog'och materiallariga mexanik ishlov berish texnologiyasi.
98. Dastgohlar tizimining shartli belgilari, konstruktiv elementlari, asosiy va yordamchi iismlari: stanina, support, shpindel, stollar, qirqish, uzatish va yordamchi mexanizmlar, gidravlik va pnevmatik yuritmalar.
99. Yog'ochlarga ishlov beruvchi yumaloq arrali dastgohlar turlari. Ularning kinematik sxemasi, vazifasi va tuzilishi. Yog'och materiallariga yumaloq arrali dastgohlarda ishlov berish texnologiyasi.
100. Dastgohlarning qirqish asbobi, ularni o'rnatish va unga quyiladigan talablar.

VI. Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari

Asosiy adabiyotlar

- 1.. Abdullayeva Q.M. Tikuvchilik buyumlarini loyihalash va modellashtirish asoslari. O'quv qo'llanma. T.: "Adabiyot" 2006

2. G'.Abduqodirov Kasb ta`limi praktikumi .T.: 2012.-260 b.
3. Gaipova N.S.va boshqalar. Tikuvchilik texnologiyasi asoslari. O`quv qo`llanma. T.: "Adabiyot" 2006
4. Iskandarov A.S.Materiallarni kesib ishlash, kesuvchi asboblari va stanoklar.-T.: «Fan va texnologiya» 2004.-400 b.
5. Olimov Q.T. Tikuvchilik korxonalarini jihozlari va uskunalari. Darslik Toshkent 2008
6. SHermuxammedov R., Yaxyayev S.S., Parmonov A.E. Kasb ta`limi praktikumi (Chilangarlik).-T.: «Iqtisod-Moliya» 2009.-60 b.
7. S.S.Yaxyayev va boshqalar. Childangarlikdan amaliy ishlar. O`quv qo`llanma. T.: "Iqtisod -moliya" 2008

Qo`shimcha adabiyotlar

1. Mirziyoyev SH.M. "Erkin va farovon, demokratik O`zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz". O`zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag`ishlangan Oliy Majlis palatalarining qo`shma majlisidagi nutqi.- Toshkent.: "O`zbekiston", 2016. -56 b.
2. Mirziyoyev SH.M. "Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib – intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo`lishi shart". O`zbekiston respublikasi Vazirlar Maxkamasining 2016 yil yakunlari va 2018 yil istiqbollari bag`ishlangan majlisidagi O`zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi. - Toshkent.: 2018. -104 b.
3. Mirziyoyev Sh.M. "Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz". – Toshkent.: "O`zbekiston", 2018. -486 b.
4. Ashish Kashyap, Rashmi Sharan, Rishika Jalali Little Girls Dress Making Course Book Copyright © 2011 USHA INTERNATIONAL LIMITED
5. Woodwork Joints, William Fairham 2008
6. Arzimurodova M.S., Anorqulova G.M., Qayumova F.E. Ayollar milliy ko`ylagini bichish va tikishni o`qitish bo`yicha o`quv-uslubiy tavsianoma. T.: O`MKHTTKMO va UQTI. 2007. – 60 b.
7. Mirboboyev V.A. "Konstruksion materiallar texnologiyasi" T.: «O`qituvchi» 2004 y.

Internet saytlari

1. www.tdpu.uz
2. www.ziyonet.uz

